

VOJANOVKA

+420 412 528 863
skola@zsvojanova.cz
www.zsvojanova.cz

**Základní škola a Mateřská škola Děčín VIII,
příspěvková organizace
Vojanova 178/12
Školní družina**

Hrou k úsilí, uplatnění, úspěchu

Školní vzdělávací program
pro zájmové vzdělávání

Mgr. Karel Rajchl, MBA, MBE
ředitel školy

Petra Sabová
vedoucí ŠD

OBSAH

1. Úvod – identifikační údaje
2. Charakteristika družiny
3. Cíle vzdělávání
4. Délka a časový plán vzdělávání
5. Formy vzdělávání
6. Obsah vzdělávání
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a podmínky pro rozvoj talentovaných žáků
 - a) podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - b) podmínky pro rozvoj talentovaných jedinců
8. Podmínky přijímání účastníků zájmového vzdělávání a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání
 - a) podmínky přijímání účastníků zájmového vzdělávání
 - b) podmínky průběhu a ukončování
9. Materiální podmínky
10. Personální podmínky
11. Ekonomické podmínky
12. Bezpečnost práce a ochrana zdraví
13. Hodnocení
14. Závěr - zveřejnění školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání

1. Úvod – identifikační údaje

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Provoz družiny: v pracovní den: před vyučováním 6⁰⁰ – 8⁰⁰ hodin, po vyučování do 17⁰⁰ hodin. V době vedlejších prázdnin je družina otevřená podle potřeb zákonných zástupců.

Počet oddělení: podle počtu žáků přihlášených k docházce do školní družiny.

Věk žáků: 6 – 12 let (1. – 5. třída)

Kapacita družiny: 90 účastníků zájmového vzdělávání

Počet vychovatelek: 3 vychovatelky

Ředitel základní školy: Mgr. Karel Rajchl, MBA, MBE

Kontakty:

Telefon: 412 528 863, mobil 775 868 556

E-mail: petra.sabova@zsvojanova.cz

Webové stránky: www.zsvojanova.cz

Na tvorbě školního vzdělávacího plánu spolupracovaly vychovatelky: Eva Falgová, Michaela Mužíková a Petra Sabová.

Zpracovala: Petra Sabová

Účinnost dokumentu: od 28. 8. 2020

2. Charakteristika družiny

Školní družina realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje účastníkům zájmového vzdělávání přípravu na vyučování.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Účastníci zájmového vzdělávání jsou rozděleni do oddělení a počty přítomných účastníků zájmového vzdělávání se během dne mění, odcházejí do zájmových kroužků nebo domů. Tuto mobilitu zohledňujeme na začátku školního roku při sestavování provozu jednotlivých oddělení. Účastníci zájmového vzdělávání v oddělení s kratším provozem jsou převedeni do oddělení s provozem do 17⁰⁰ hodin.

Školní družina zabezpečuje účastníkům zájmového vzdělávání náplň volného času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou.

Časové rozvržení a uspořádání činnosti školní družiny se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte.

Vychovatelky působí na účastníky zájmového vzdělávání v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje zvýšená potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režim dne v družině.

Na webových stránkách školy se lze informovat v odkazu na družinu o našich akcích a prohlédnout si fotografie.

3. Cíle vzdělávání

Cíle navazují na ŠVP pro základní vzdělávání "Úsilí, uplatnění, úspěch"

1. Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

2. Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění v kolektivu
- bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií

3. Zvyšování sociálních kompetencí

- najít své místo ve skupině a společnosti
- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení každého člena

4. Formování životních postojů a výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování, výchova proti šikaně, drogám, alkoholu

- odpovědnost za své chování, posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- řešení různých situací
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- orientace v problematice peněz a cen a odpovědné spravování osobního rozpočtu
- ovládání negativních citových reakcí

5. Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- vypořádat se stresem
- vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy

Klíčové kompetence

1. kompetence k učení

- učí se s chutí
- započatou práci dokončí
- umí zhodnotit své výkony
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě
- získané vědomosti dává do souvislostí
- získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

2. kompetence k řešení problémů

- všímá si dětí i problémů
- při řešení situací užívá logických postupů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení

3. kompetence komunikativní

- ovládá řeč
- vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, otázky, odpovědi
- komunikuje s vrstevníky i dospělými
- dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky
- komunikace je kultivovaná

4. kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně zodpovídá a nese důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- spolupracuje ve skupině

- dokáže se prosadit i podřídít
- je schopen respektovat jiné
- je tolerantní

5. kompetence činností a občanské

- učí se plánovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika svých nápadů
- poznává své schopnosti a možnosti a využívá je v osobním i pracovním životě
- používá bezpečně a účinně svěřené pomůcky
- po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku
- osvojuje si sebeobslužné činnosti a základní pracovní dovednosti a návyky na takové úrovni, aby se mohly využít v občanském životě a při plnění požadavků zaměstnání
- odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí
- dbá na své osobní zdraví, ale i druhých

6. kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času

4. Délka a časový plán

Časový plán školní družiny je sestaven na jeden vzdělávací cyklus. Výhodou je jeho operativnost – je zde možnost reakce na změny podmínek, aktuálního složení účastníků zájmového vzdělávání v oddělení a propojovat či přesouvat témata během celé docházky účastníků zájmového vzdělávání do školní družiny.

V rámci jednotlivých témat – celků plánujeme činnosti ve třech úrovních:

- průběžné každodenní působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu
- řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu (celodružinové, pro veřejnost apod.)

5. Formy

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost, tematická rekreační činnost, odpočinková činnost a otevřená nabídka spontánních činností, příležitostné činnosti, osvětová činnost a individuální práce.

Základem veškerých činností školní družiny je hra založená na vytváření zážitků účastníků, které rozšiřují vědomosti, dovednosti, navozují kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Zásady pedagogického působení vychovatelky (uplatňování požadavků pedagogiky volného času – dobrovolnost, zajímavost, zájmovost, aktivita, citlivost, citovost, prostor k seberealizaci):

- usilovat o rozvoj osobnosti každého účastníka zájmového vzdělávání s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti
- pozitivně motivovat k dobrovolnému přijetí činnosti, cítit možnost svobodné volby
- podporovat iniciativu, nápaditost, kreativitu a samostatnost, dávat možnost spoluúčasti na volbě, tvorbě i hodnocení programu
- pozitivně hodnotit snahu a výsledek činnosti účastníka zájmového vzdělávání s ohledem na jeho možnosti a předpoklady, povzbuzovat tvořivost a vlastní fantazii, posilovat sebevědomí
- zařazovat činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil, respektují individuální zájmy a potřeby účastníků zájmového vzdělávání
- posilovat rozvoj pohybových schopností a zdokonalovat pohybové dovednosti
- předkládat nové podněty, které účastníka zájmového vzdělávání obohacují, neopakovat stejné činnosti a formy z vyučování ve stejný den

1. pravidelná každodenní výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

se zaměřením na rukodělné a výtvarné činnosti (rozvíjení kladného vztahu k vytváření jednoduchých výrobků), ekologickou činnost, přírodovědné činnosti a sportovní aktivity (pohybové hry a hry s netradičními pomůckami)

2. příležitostná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost, tematická rekreační činnost (slavnosti, besídky, návštěvy, spolupráce na akcích školy, tematické vycházky, soutěže...)

3. spontánní činnost (hry, činnosti při pobytu venku,...)

4. osvětová činnost (poskytování informací pro účastníky zájmového vzdělávání v oblasti prevence sociálně-patologických jevů – návštěvy městské i státní policie, hasičů apod.)

5. individuální práce s nadanými dětmi, řešení tematických úkolů apod.

V naší družině provozujeme **odpočinkové činnosti** zejména ráno a po obědě formou četby a relaxačního cvičení a také **přípravu na vyučování** formou didaktických her, vypracování domácích úkolů po dohodě s rodiči.

Na škole fungují zájmové kroužky, jejichž činnost se prolíná s činností školní družiny a je na ně brán ohled při plánování činností školní družiny.

6. Obsah vzdělávání

Oblasti výchovně-vzdělávací činnosti

- Člověk a jeho svět
 1. Místo, kde žijeme
 2. Lidé kolem nás
 3. Lidé a čas
 4. Rozmanitost přírody
 5. Člověk a jeho zdraví
- Informační a komunikační technologie

1. Základy práce s počítačem
2. Vyhledávání informací a komunikace
3. Zpracování a využití informací

➤ Umění a kultura

1. Výtvarná výchova
2. Kultura

Výchovně vzdělávací činnost máme rozdělenou do tří výše uvedených oblastí a oblast Člověk a jeho svět do dalších pěti tematických okruhů. Všemi těmito oblastmi prolínají průřezová témata. Výchovně vzdělávací činnost je uspořádána do ucelených částí (bloků). Jsou zpracovány jako dlouhodobé projekty nebo krátkodobé integrované bloky, které jsou stavěny tak, aby:

- přispívaly k rozvoji dítěte v různých oblastech (biologické, psychologické, sociální...)
- dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávat žádanou hodnoty a získávat samostatné postoje
- umožňovaly naplnit její mnohostranně pestrá nabídkou intelektových praktických činností

Bloky jsou řešeny cyklicky na jeden školní rok. Jsou sestaveny jako nabídka témat, ze kterých vybírá každá vychovatelka dle konkrétních potřeb a situací. Rozpracovává si je do činností pro různé věkové skupiny účastníků zájmového vzdělávání v oddělení, liší se úrovní náročnosti nabízených činností. Společné jsou pouze celodružinové akce v rámci dlouhodobých projektů.

Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, městská policie, požární zbrojnice, orientace v prostoru a čase, odhadnout vzdálenost v čase, kopec, serpentina, vrchol, úpatí), beseda o našem městě-historie.

Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností účastníků zájmového vzdělávání (např. **v dopravní výchově**).

Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova (Kompetence činnosti a občanské).

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimo slovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem-vyhledávání informací).(Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální) Seznamují se se základními právy a povinnostmi, **se světem financí**, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit).(Kompetence k trávení volného času).

4. Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody (Kompetence k učení).

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, osobní hygieně a čistotě, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma, v rámci prevence plavání, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu.(Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské).

Účastníci zájmového vzdělávání **se seznamují s tím**, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd.

Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci **a poskytování první pomoci**.

Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích. Účastníci zájmového vzdělávání docházejí k poznání, že zdraví je **důležitá hodnota v životě člověka**.

Informační a komunikační technologie

1. Základy práce s počítačem (využití zákl. funkcí, dodržení zákl. pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem, ochrana dat před poškozením, ztrátou, zneužitím)

2. Vyhledávání informací a komunikace (komunikace s internetem)

3. Zpracování a využití informací (práce s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru) Informační gramotnost již u dětí od 6 let.

Umění a kultura

1. Výtvarná výchova

Osvojení estetiky-krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem – *dramatická výchova*, obohacení emocionálního života.(Kompetence komunikativní)

Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, módní přehlídky, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací, návštěvy kina, divadla.

2. Kultura

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do školní družiny kulturu chování, stolování, oblékání, cestování.

Průřezová témata

1. mediální výchova

- využívat média jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času

2. výchova demokratického občana

- seznamovat se základními právy a povinnostmi
- budování správného režimu dne a jeho dodržování

3. multikulturní výchova

- osvojování a dodržování základů společenského chování (pozdravení, kultivace komunikace slovní i mimoslovní, umění naslouchat, tolerance ve skupině)

4. osobnostní rozvoj

- naučit se zvládat vlastní chování a tím přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů v družině

5. enviromentální výchova

- plánování různých tematických vycházek i pobytů v přírodě
- didaktické hry s přírodními motivy
- zařazování jednoduchých pokusů
- třídění odpadu

Možná rizika, která ovlivňují a narušují výchovně vzdělávací činnost:

- časová rozdílnost při nástupu účastníků zájmového vzdělávání do školní družiny po vyučování
- více ročníků v oddělení
- kroužky zájmové činnosti
- spojování oddělení
- střídání přítomnosti účastníků zájmového vzdělávání na činnostech
- přechody po budově
- odchody účastníků zájmového vzdělávání domů a osobní předávání účastníků zájmového vzdělávání zákonným zástupcům
- časový prostor na činnosti
- zapomnětlivost účastníků zájmového vzdělávání – hledání částí oděvu, pomůcek
- zdravotní potíže účastníků zájmového vzdělávání (alergie, bolesti, nevolnost)

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a podmínky vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

a) Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření, která se člení do pěti stupňů.

I v případě zájmového vzdělávání mají tito žáci právo na jejich bezplatné poskytování.

Organizace a podmínky zapojení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami do aktivit zájmového vzdělávání ve školní družině jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení. Komunikací se školským poradenským zařízením je pověřena vedoucí vychovatelka, která rovněž spolupracuje se školním poradenským pracovištěm (ŠPP) naší školy, které je tvořeno výchovným poradcem a metodikem prevence.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- vycházíme z obtíží žáka ve vzdělávání
- respektujeme specifika žáka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ŠD
- v případě potřeby zajistíme speciální a kompenzační pomůcky
- spolupracuje při tvorbě IVP či PLPP v oblasti zájmového vzdělávání
- přítomnost asistenta pedagoga
- rozvoj komunikačních schopností u cizinců
- zařazení multikulturní výchovy

b) podmínky vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při způsobu vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vycházíme především z principu nejlepšího zájmu žáka, snažíme se co nejvíce stimulovat potenciál žáka s ohledem na jeho individuální možnosti, včetně různých druhů nadání.

Nadaný žák vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaný žák je žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Organizace a podmínky zapojení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami do aktivit zájmového vzdělávání ve školní družině jsou specifikovány v doporučení školského

poradenského zařízení. Komunikací se školským poradenským zařízením je pověřena vedoucí vychovatelka, která rovněž spolupracuje se školním poradenským pracovištěm (ŠPP) naší školy, které je tvořeno výchovným poradcem a metodikem prevence.

Specifické pedagogické cíle pro děti nadané a mimořádně nadané:

- spolupracuje při tvorbě IVP či PLPP v oblasti zájmového vzdělávání
- doplňkové aktivity v oblasti jejich nadání a zájmu

8. Podmínky přijímání účastníků zájmového vzdělávání a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

a) podmínky přijímání účastníků zájmového vzdělávání

Přihlašování účastníků zájmového vzdělávání do školní družiny na následující školní rok se uskutečňuje v měsíci červnu (přesný termín se řídí schůzkou zákonných zástupců budoucích prvňáčků s paní učitelkou) pro žáky

1. tříd a první školní den v měsíci září nového školního roku pro žáky 2. až 5. tříd. Do družiny může být účastník zájmového vzdělávání přihlášen během celého školního roku. O přijetí účastníka zájmového vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě stanovených kritérií (součástí řádu školní družiny). Zákonný zástupce vyplní zápisní lístek, uvedou způsob vyzvedávání dítěte ze školní družiny, dobu odchodu dítěte ze školní družiny a osoby oprávněné k vyzvedávání dítěte ze školní družiny. Školní družina poskytuje služby i pro nedružinové žáky v době polední přestávky před odpoledním vyučováním. Podmínkou přijetí k činnosti spojené s přenocováním účastníků zájmového vzdělávání je podání písemné přihlášky.

Přijímání účastníků zájmového vzdělávání do školní družiny se řídí níže uvedeným **kritériem**.

Do školní družiny je přednostně přijat:

1. žák prvního stupně vlastní školy
2. žák mladší před žákem starším

b) podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

- pravidelně končí se závěrem školního roku
 - je možné odhlásit účastníka zájmového vzdělávání i v průběhu školního roku na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka
 - vyloučení účastníka zájmového vzdělávání ze školní družiny je krajním řešením při porušování kázně, pořádku a při ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních účastníků zájmového vzdělávání, se zákonnými zástupci nezletilého účastníka zájmového vzdělávání se projedná a poté sdělí písemnou formou.
-

9. Materiální podmínky (prostory a vybavení)

Pro každodenní činnost využíváme vlastních prostor ve škole. Místnosti jsou světlé, čisté. Kapacita jednotlivých oddělení je pro 30 zapsaných účastníků zájmového vzdělávání.

Prostory družiny jsou zařízené jako herny. Nejsou členité, tím není možno zajistit účastníkům zájmového vzdělávání soukromí při hrách ve skupinkách. V každém oddělení je část místnosti pokryta kobercem, kterého účastníci zájmového vzdělávání využívají zejména ke hře se stavebnicemi, při rozhovorech v komunikativním kruhu, při odpočinkových činnostech apod. Pro zájmové a rukodělné činnosti je jiná část místnosti vybavena stoly a židličkami. Hygienické zázemí máme pro všechna oddělení společné se školou na chodbě před družinami. Na výzdobě všech prostor družiny se podílejí sami účastníci zájmového vzdělávání.

Pro zájmové činnosti se snažíme využít další vhodné prostory v budově školy: velkou tělocvičnu, školní bazén, školní hřiště, odbornou učebnu výpočetní techniky, cvičnou kuchyňku, školní knihovnu, keramickou dílnu a taneční sál.

Pro herní činnosti si mohou účastníci zájmového vzdělávání vybírat stavebnice, hračky, stolní hry, drobné cvičební náčiní jako např. skákací míče, švihadla, kuželky, stolní fotbal apod. Vše je umístěno tak, aby si je účastníci zájmového vzdělávání mohli brát i ukládat samostatně a vyznali se v jejich uložení. Máme stanovená pravidla pro jejich využívání.

Pro aktivity venku si mohou účastníci zájmového vzdělávání vybrat sportovní náčiní – různé druhy míčů, švihadla, skákací gumy, pálky na líný tenis, badminton, hokejky na florbal, létající talíře, talíře se suchým zipem, kuličky, kočárky, pomůcky na tvořivé hry s pískem, koloběžky a další.

V každém oddělení je k dispozici velká tabule na kreslení, křídly, pastelky, voskovky. Podle finančních možností máme k dispozici další výtvarný materiál a pomůcky.

Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování čtenářských návyků máme dětské knihovničky vybavené dětskými knížkami různého žánru, časopisy, brožury s kvízy, s hádankami.

Také účastníci zájmového vzdělávání rádi využívají různé hry k rozvoji slovní zásoby, nácviku abecedy, skládání slov a vět, pexesa s písmeny apod.

Pro poslechové činnosti používáme kazetové magnetofony s CD přehrávačem, v družině č.11 je nově nainstalován dataprojektor a v učebně č.14 je televizor s DVD přehrávačem.

Pro přípravnou práci a uložení materiálu a pomůcek využíváme kabinet vybavený policovým systémem a skříňkami.

Oděv a obuv si účastníci zájmového vzdělávání ukládají do malých školních šaten, které se neustále zamykají.

V okolí družiny využíváme krásné přírodní prostředí, které je zdrojem poznání i možností k rekreačním činnostem a vycházkám. K rozvoji pohybových dovedností a schopností využíváme školní víceúčelové sportovní hřiště s umělým povrchem na kopanou.

10. Personální podmínky

Počet vychovatelek odpovídá počtu otevřených oddělení v daném školním roce.

3 vychovatelky

pracovní úvazek celý

Všechny vychovatelky splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost.

Vychovatelky mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají v akreditovaných kurzech a také samostudiem. Chovají se a jednají profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

Denní podstatou naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, vnímáme celou osobnost účastníka zájmového vzdělávání a získáváme je ke spolupráci. Předáváme nové poznatky a snažíme se vést účastníky zájmového vzdělávání k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. Usilujeme, aby výsledkem byla pohoda a prožitek účastníků zájmového vzdělávání, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu u nás v družině.

11. Ekonomické podmínky

Na základě obecně závazné vyhlášky o stanovení částečného příspěvku na úhradu neinvestičních nákladů školní družiny byl příspěvek stanoven tak, aby částka nepřesáhla 120% průměrných skutečných neinvestičních výdajů na účastníka v uplynulém školním roce. Výše **měsíční úhrady** na provozní náklady školní družiny je stanovena vnitřním předpisem.

Ředitel může úplatu účastníkovi zájmového vzdělávání **prominout**, jestliže:

- a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách,
- c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře **a tuto skutečnost prokáže řediteli školy.**

V případě dlouhodobé předem řádně omluvené absence účastníka zájmového vzdělávání školní družiny přesahující dobu jednoho kalendářního měsíce nebude úplata za daný kalendářní měsíc požadována (zákonný zástupce musí včas požádat – k dispozici formulář žádosti u vychovatelky).

12. Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Vychází z metodického pokynu MŠMT č. j. 37 014/2005-25 ze dne 22. 12. 2005 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT. Přístupnou formou je specifikována v samostatném dokumentu téhož znění. V oddělení může být zapsáno 30 účastníků zájmového vzdělávání. Zvláštní pozornost je věnována pohybu účastníků zájmového vzdělávání mimo budovu či areál školy. Zde se počet účastníků zájmového vzdělávání svěřených vychovatelce snižuje na 25.

Zajištění bezpečnosti

- při veškeré činnosti ve školní družině vychovatelky zabezpečují bezpečnost a ochranu zdraví a plně za ně odpovídají, dodržují veškeré platné předpisy BOZP
- před každou činností, vycházkou, sportovní akcí upozorní vychovatelka na případná nebezpečí
- účastník zájmového vzdělávání **je povinen ohlásit ihned každý úraz pedagogickému pracovníkovi**
- v případě úrazu zajistí vychovatelka první pomoc účastníkovi zájmového vzdělávání, v případě vážného poranění pak lékařské ošetření
- vychovatelka oznámí úraz zákonnému zástupci a zapíše do knihy úrazů, vyplní záznam o úrazu
- odchod ze školní družiny do šatny, na WC je pouze se souhlasem vychovatelky

V rámci projektu Děťství bez úrazů seznamujeme účastníky zájmového vzdělávání s možnými riziky pohybu ve škole a mimo ni. Účastníci zájmového vzdělávání jsou v průběhu školního roku seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a jsou poučováni o zásadách

správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při různém ročním období, při sportování. Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a v případě požáru.

Podmínky bezpečnosti a zdraví účastníků zájmového vzdělávání ve ŠD jsou součástí školního řádu platného pro celou školu. Dále jsou zpracovány ve vnitřním řádu školní družiny, v rádech učeben, v řádu školního hřiště a počítačových učeben, všech míst, které účastníci zájmového vzdělávání ŠD využívají. Účastníci zájmového vzdělávání i jejich zákonní zástupci jsou se školním řádem a řádem školní družiny seznámeni.

Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet takové prostředí, aby se děti cítily spokojené, bezpečné, jisté. Máme vytvořená pravidla, která platí pro všechny účastníky družiny. Každé dítě má stejná práva, možnosti, povinnosti. Nabídka alternativních aktivit je dobrovolná. Do plánování, realizace i hodnocení činností jsou účastníci zájmového vzdělávání aktivně zapojováni. Snažíme se, aby každý účastník zájmového vzdělávání mohl uplatnit své specifické vloh a schopnosti, být tak v některých z nabízených činností úspěšný. Účastníci zájmového vzdělávání nejsou přetěžováni, dostávají srozumitelné pokyny. Při práci v nich rozvíjíme citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ve vztahu k ostatním, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu. Podporujeme důvěru účastníka zájmového vzdělávání v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení.

Co je možné zlepšit v rámci bezpečnosti a zdraví účastníků zájmového vzdělávání

- na pozemku školy a v jejím okolí by se neměly vyskytovat alergizující, případně jedovaté rostliny a dřeviny
- používat výkonné vysavače s použitím mokré cesty při denním luxování kobereců
- sledovat prašnost
- odstraňovat nesprávné osvětlení
- hlídat přetápění místnosti, suchý vzduch
- včas upozorňovat zákonné zástupce na zdravotní změny žáka (příznaky možného onemocnění)
- pedagog je účastníkům zájmového vzdělávání příkladem

13. Hodnocení

Vzhledem k tomu, že účast ve ŠD je založena na dobrovolnosti, snažíme se, aby hodnocení mělo především motivační charakter. Hodnocení sdělují vychovatelky zákonným zástupcům účastníka zájmového vzdělávání na rodičovských schůzkách nebo při osobních setkáních ve školní družině, dále pak slovním hodnocením účastníka zájmového vzdělávání, formou diplomů, odměn a celoročním hodnocením na základě vedení tabulek aktivit.

Nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu školní družiny je roční plán práce školy a přílohu tvoří plán akcí školní družiny zpracovaný vždy k datu zahájení nového školního roku, který aktualizuje a upřesňuje text ŠVP ZV ŠD pro daný školní rok. Změny v ŠVP lze provádět na základě závěrů autoevaluace, evaluace školy, na základě projednaného návrhu pedagogů školy, zákonných zástupců, případně žáků školy.

14. Závěr - zveřejnění školního vzdělávacího plánu pro zájmové vzdělávání

ŠVP pro ZV je přístupný na webových stránkách školy a na veřejně přístupném místě ve škole, každý do něj může nahlížet a pořizovat si opisy a výpisy či kopie.

Celoroční plán - tematické celky

Září Téma: Já a moji kamarádi

- *seznámení s prvňáčky a novými spolužáky (vyprávění o rodině, zálibách, povídáme si o prázdninách)*
- *pravidla v ŠD – učíme se dodržovat režim školní družiny, pravidelné návyky, chování při přesunu ve školní budově*
- *tvoříme kolektiv – při hrách a činnostech v ŠD se učíme pozitivním způsobům řešení v komunikaci s ostatními spolužáky*
- *na vycházkách: seznamujeme se s okolím školy, všímáme si pozoruhodností v okolí školy*
- *učíme se bezpečnému chování na ulici, pozorujeme změny v přírodě*
- *procházíme budovu školy a seznamujeme se s prostory naší školy*
- *zjišťujeme, kdo v naší škole pracuje*
- *vzájemně poznáváme své kamarády a dospělé*
- *podzimní tematika – výtvarné a ruční práce, poznávání stromů, vycházky, pozorování přírody*
- *seznámení se se školním řádem, řádem školní družiny*
- *ujasnňujeme si základní hygienická pravidla a zásady správného stolování v jídelně*
- *28.9. Den české státnosti – objasnění st. svátku*
- *zahájení celoročních soutěží*

Říjen Téma: Barvy podzimu

- *známe zásady správné výživy – zdravé a nezdravé potraviny*
- *poznáváme rozmanitost ekosystému*
- *sbíráme a vyrábíme z přírodnin*
- *podzimní tematika, vycházky do přírody – k Bělskému rybníku, do lesa – sbíráme žaludy a kaštiny pro lesní zvěř na zimu, pozorování přírody*
- *soutěž ve skládání puzzlí*
- *vycházky do okolí školy – seznamujeme se s nejbližším okolím*
- *pouštění draků – Drakiáda*
- *výtvarné techniky na podzimní téma – kresba, malba*
- *28. 10. – státní svátek – objasnění a povídání s dětmi na téma republika, prezident, státní vlajka, hymna*
- *Halloween – co to je?, výroba dýní*

Listopad Téma: Připravte si deštníky

- *2. 11. – památka zesnulých – odpoledne duchů – vyprávění a výroba duchů- „dušičkové počasí“*
- *deštivo, mlhavo, krátí se den*
- *umíme se chovat v přírodě*
- *vycházky do přírody – pravidelně k Bělskému rybníku*
- *sbíráme žaludy a kaštiny pro lesní zvěř*
- *víme, jak si ošetřit zranění*
- *netradiční výtvarné techniky – barvy na sklo, práce s keram. hlinou*
- *17. 11. – objasnění státního svátku*
- *připravujeme se na Vánoce*
- *Mikuláš, čert, anděl – vyrábíme a malujeme*
- *adventní kalendář – výroba*

- *výzdoba oken, ŠD a chodby*

Prosinec *Téma: Kouzlo Vánoc*

- *předvánoční doba – advent*
- *předvánoční radovánky – Barborka, Ambrož*
- *pozorujeme zimní přírodu – pravidelné vycházky k Bělskému rybníku*
- *rodina - vztahy, na kom nám záleží, na koho myslíme*
- *pomáháme druhým*
- *výroba drobných dárků a předmětů s vánoční tematikou*
- *tvoříme vánoční přáníčka ve výtvarných činnostech*
- *vánoční zvyky a tradice – Vánoce u nás i ve světě*
- *zpíváme vánoční koledy*
- *všimáme si vánoční atmosféry a vánoční výzdoby v našem městě*
- *mikulášská a vánoční besídka*
- *výzdoba*

Leden *Téma: Zimní sportování*

- *vítáme Nový rok*
- *zimní radovánky – zimní sporty, stavby ze sněhu*
- *soutěž o nejlepšího sněhuláka*
- *bezpečnost při zimních radovánkách*
- *zimní příroda – vycházka zimní krajinou, stopy ve sněhu, pomáháme zvířeti v lese a ptákům v okolí bydliště a školy přežít zimu, pravidelně k Bělskému rybníku*
- *vnímáme všemi smysly*
- *tradiční i netradiční výtvarné techniky – téma „zima“*
- *písničky a básničky se zimní tematikou*
- *výroba drobných dárků pro budoucí žáky prvních tříd*
- *otuzování, pokračujeme v návštěvě bazénu*
- *výzdoba*

Únor *Téma: Masopust*

- *tvoříme z různého materiálu*
- *chráníme si své zdraví a pečujeme o něj*
- *nemoci, prevence*
- *zimní sporty*
- *vycházky do přírody- pravidelně k Bělskému rybníku*
- *vyrábíme masky na karneval*
- *družinový karneval – soutěže a hry v tělocvičně, diskotéka*
- *svátek sv. Valentýna – vyrábíme valentýnky*
- *výzdoba*

Březen *Téma: Jak se budí jaro*

- *Měsíc knihy - pracujeme s knihou, pečujeme o knihy*
- *básničky o jaru*
- *jarní květiny*
- *zpěv písniček o jaru*
- *výstavka nejoblíbenějších knih*

- *luštění hádanek*
- *příroda se probouzí – změny v přírodě*
- *vycházky – pravidelně k Bělskému rybníku*
- *zvířata a jejich mláďata*
- *pošta – jakou cestu urazí balík nebo dopis*
- *Velikonoce – tradice, zvyky, zdobení vajíček, tvoření a pečení z vizovického těsta*
- *výzdoba*

Duben *Téma: Měsíc bezpečnosti*

- *Měsíc bezpečnosti - jsme dobří chodci a cyklisté – zveme na návštěvu Policii ČR*
- *pravidla silničního provozu*
- *dopravní značky – značky v okolí školy, bydliště*
- *chodec a cyklista v dopravě*
- *dopravní situace – dopravní nehody*
- *bezpečnost a úraz – vlastní zkušenosti dětí s dopravou*
- *znám důležitá čísla – 150, 155, 158*
- *chování v dopravních prostředcích*
- *navštíví nás čarodějnice*
- *nebojíme se počítače*
- *vycházky do přírody – změny v různém ročním období, pravidelně k Bělskému rybníku*
- *návštěva hřiště – trénujeme na turnaje v míčových hrách*
- *výzdoba*

Květen *Téma: Moje rodina*

- *chráníme přírodu*
- *vycházky – pravidelně k Bělskému rybníku*
- *Den matek - slavíme s maminkou, proč mám rád svojí maminku, jaká je moje maminka*
- *moje rodina*
- *společně sportujeme – turnaj ve fotbale, ve vybíjené, ve florbalu*
- *zahájení Družinové superstar*
- *výzdoba*

Červen *Téma: Prázdniny jsou za dveřmi*

- *máme spoustu kamarádů*
- *poznáváme život u vody – závěr z pravidelných návštěv u Bělského rybníka*
- *zdravý životní styl*
- *vhodné využití volného času*
- *známá turistická místa u nás*
- *finále Družinové superstar*
- *závěrečné soutěže v bazénu*
- *bezpečný pohyb v přírodě – blíží se prázdniny*
- *1. 6. – Den dětí – zábavné odpoledne na školním hřišti se spoustou soutěží a her*
- *vyhodnocení celoročních soutěží*